

Nr 45

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 6 och 10 §§ förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution; given Stockholms slott den 14 januari 1955.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 6 och 10 §§ förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution.

GUSTAF ADOLF

Per Edvin Sköld

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa lättnader i villkoren för s. k. särskild restitution enligt tullrestitutionsförordningen. Sålunda förordas att generaltullstyrelsen skall erhålla befogenhet att, om särskilda skäl föreligger, medgiva förlängning av tiden (för närvarande 6 månader) inom vilken en vara skall ha återutförts för att restitution skall få åtnjutas. Vidare föreslås viss uppmjukning av det nuvarande ovillkorliga kravet att varan ej blivit här i riket nyttjad.

Enligt 10 § tullrestitutionsförordningen ankommer det på Kungl. Maj:t att pröva vissa dispensfrågor. I propositionen framlägges förslag om överflyttning av dessa ärenden till generaltullstyrelsen.

Förslag

till

**förordning om ändrad lydelse av 6 och 10 §§ förordningen den
4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution**

Härigenom förordnas, att 6 och 10 §§ förordningen den 4 oktober 1929 angående tullrestitution¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse)

6 §.

Förutom i fall, som avses i 2—5 §§, må restitution av tull (*s ä r s k i l d r e s t i t u t i o n*) kunna medgivas,

- a) i fråga — — — skäl föreligga;
- b) vid återutförsel av från tullverket utlämnad vara:

då beträffande varan förutsättningar för tullfrihet under viss tid enligt tulltaxeförordningen uppenbarligen varit för handen;

då varan vid vederbörlig undersökning befunnits innehålla arsenik eller annat giftigt ämne i sådan myckenhet, att varan enligt gällande giftstadga icke må hållas till salu;

då varan befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal och ej blivit här i riket nyttjad;

då tullavgiften för varan uppenbarligen blivit av förbiseende erlagd och varan ej blivit här i riket nyttjad; eller

(Föreslagen lydelse)

6 §.

Förutom i fall, som avses i 2—5 §§, må restitution av tull (*s ä r s k i l d r e s t i t u t i o n*) kunna medgivas,

- a) i fråga — — — skäl föreligga;
- b) vid återutförsel av från tullverket utlämnad vara:

då beträffande varan förutsättningar för tullfrihet under viss tid enligt tulltaxeförordningen uppenbarligen varit för handen;

då varan vid vederbörlig undersökning befunnits innehålla arsenik eller annat giftigt ämne i sådan myckenhet, att varan enligt gällande giftstadga icke må hållas till salu;

då varan *på grund av fel eller eljest* befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal och ej blivit här i riket nyttjad *eller utbjuden till försäljning, dock att restitution må kunna medgivas beträffande vara, som nyttjats endast i samband med provning eller under därmed jämförliga förhållanden, ävensom beträffande till försäljning utbjuden vara i fall då utbjudandet ägt rum utan att felet i varan varit känt eller ock skett uteslutande i syfte att begränsa den kostnad och skada, som förorsakats av felet;*

då tullavgiften för varan uppenbarligen blivit av förbiseende erlagd och varan ej blivit här i riket nyttjad; eller

¹ Senaste lydelse av 6 och 10 §§, se 1950:194.

(Gällande lydelse)

då eljest synnerliga skäl föreligga.
Tullrestitution enligt punkt b) må åtnjutas, allenast för så vitt varan inom sex månader efter införseln återutförts av den, som infört varan.

Har transportmedel, — — — tullkontroll förstöres.

Har eljest — — — kunnat råda.

10 §.

På prövning av Konungen skall bero, huruvida i särskilda fall utsträckning av de i 2, 3 och 3 a §§ fastställda tidrymder må medgivas. Likaledes skall på prövning av Konungen bero, huruvida tullrestitution, som avses i nämnda paragrafer, må medgivas jämväl i det fall, att hinder uppstått för artiklarnas användning för de i sagda paragrafer omförmälda arbeten och artiklarna på grund därav återutföras, liksom ock i det fall, att det för sökanden skulle medföra synnerlig kostnad eller olägenhet att visa, att de använda artiklarna äro av utländskt ursprung, men han ådagalagt, att de till myckenhet och beskaffenhet överensstämma med de av honom införda.

(Föreslagen lydelse)

då eljest synnerliga skäl föreligga.
Tullrestitution enligt punkt b) må åtnjutas, allenast för så vitt varan inom sex månader efter införseln återutförts av den, som infört varan.
Då särskilda skäl föreligga må dock generaltullstyrelsen i fråga om vara, som befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal, medgiva, att restitution må åtnjutas även om återutförseln skett efter utgången av nämnda tid å sex månader.

Har transportmedel, — — — tullkontroll förstöres.

Har eljest — — — kunnat råda.

10 §.

Generaltullstyrelsen må i särskilda fall medgiva utsträckning av de i 2, 3 och 3 a §§ fastställda tidrymder. Likaledes må generaltullstyrelsen medgiva, att tullrestitution, som avses i nämnda paragrafer, må åtnjutas jämväl i det fall, att hinder uppstått för artiklarnas användning för de i sagda paragrafer omförmälda arbeten och artiklarna på grund därav återutföras, liksom ock i det fall, att det för sökanden skulle medföra synnerlig kostnad eller olägenhet att visa, att de använda artiklarna äro av utländskt ursprung, men han ådagalagt, att de till myckenhet och beskaffenhet överensstämma med de av honom införda.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1955.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 januari 1955.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anmäler fråga om *visa ändringar i förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution* och anför därvid följande.

Fråga om ändring av 6 § tullrestitutionsförordningen

I till Kungl. Maj:t ställda, den 9 mars och den 19 november 1954 dagtecknade framställningar har Stockholms handelskammare hemställt om vissa ändringar av 6 § tullrestitutionsförordningen. Över den förstnämnda framställningen har generaltullstyrelsen avgivit utlåtande den 9 september 1954, varvid tillika överlämnats en till generaltullstyrelsen ställd skrift i samma ämne från Sveriges pianoförbund. Över den senare framställningen har yttranden avgivits av generaltullstyrelsen den 18 december 1954 och av kommerskollegium den 21 i samma månad.

Gällande bestämmelser. Enligt 6 § b) tredje avsnittet tullrestitutionsförordningen må restitution av tull (särskild restitution) kunna medgivas vid återutförsel av från tullverket utlämnad vara, då varan befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal och ej blivit här i riket nyttjad. Jämlikt andra stycket samma paragraf må restitution enligt punkt b) åtnjutas, allenast för såvitt varan inom sex månader efter införseln återutförts av den, som infört varan.

Bestämmelser om rätt till restitution av tull för återutförda varor, som icke överensstämmt med ingånget köpeavtal, tillkom efter förslag i proposition nr 215 till 1925 års riksdag. Ursprungligen föreskrevs — utöver vad som nu gäller — det villkoret, att varan skulle visas icke ha blivit här i riket till annan överlåten eller till försäljning utbjuden. Beträffande detta villkor framhöll departementschefen i propositionen att såväl statsverkets som skilda näringars intressen krävde, att tullrestitution icke medgäves, då varan på ett eller annat sätt kommit till användning i den fria rörelsen.

Ifrågavarande villkor slopades i samband med tillkomsten av den nu gällande tullrestitutionsförordningen (se prop. 1929: 66). Departementschefen uttalade i propositionen följande.

För egen del hyser jag den uppfattningen, att förbudet i fråga kan bortfalla. Det må nämligen erinras, att bestämmelserna rörande särskild restitution icke hava samma karaktär som de övriga restitutionsbestämmelserna. Under det att industri- och handelsrestitution tillkommer näringsidkaren såsom en ovillkorlig rätt, därest lämplighetsprövningen utfallit till hans förmån och föreskrivna kontrollföreskrifter iakttagas, är medgivandet av särskild restitution beroende på prövning från fall till fall. Även om de formella förutsättningarna för medgivande av särskild restitution skulle föreligga, kan sålunda ansökan härom avslås, därest utredningen givit vid handen, att varorna utbjudits till försäljning men sedermera återutförts endast på grund av att de här icke funnit beräknad avsättning. Givetvis bör i dylika fall restitution också förvägras. Ett borttagande ur författningstexten av förbudet mot varornas utbudning till försäljning skulle därför i praktiken endast medföra den ändringen, att undantag från förbudet kunde medgivas, då nödig garanti funnes för att ansökningen icke tillkommit i illojalt syfte.

Vid prövning av frågor om restitution av tull för återutförda varor, som icke överensstämt med ingånget köpeavtal och som salubjudits här i riket, har det berörda författningsrummet tolkats synnerligen restriktivt. Sålunda har restitution icke medgivits i andra fall än då felet i varan upptäckts först efter det varan salubjudits och utbudandet till försäljning således skett i god tro vad angår varans beskaffenhet. Denna tolkning har kommit till uttryck bl. a. i flera regeringsrättsutslag.

Stockholms handelskammares och pianoförbundets framställningar. Stockholms handelskammares första framställning syftar till sådan ändring av tullrestitutionsförordningen, att den för erhållande av restitution fastställda tidsfristen å sex månader förlänges till tolv månader samt att sådant nyttjande som erfordras för fastställande av importerad varas kontraktsenlighet icke skall utgöra hinder mot restitution.

Handelskammaren uttalar, att gällande bestämmelser förutsätter, att importören — utan att nyttja införd vara — skulle kunna inom sex månader fastställa, att varan icke är kontraktsenlig och inom samma tid hinna träffa överenskommelse med den utländske säljaren om varans återtagande. Handelskammaren anför följande.

I praktiken har det ofta visat sig vara svårt att uppfylla dessa förutsättningar. Inom Handelskammarens verksamhetsområde sysselsatta företag ha inför Handelskammaren bl. a. hävdat, att då det gäller vissa tyngre maskiner såsom lantbruks-, skogsbruks-, byggnads- och vägmaskiner eventuella konstruktionsfel icke låte sig fastställa förrän efter viss tids praktiskt bruk samt att maskinerna ofta icke komme till användning förrän relativt lång tid efter importtillfället, eftersom de icke sällan nyttjades endast under sommarhalvåret eller endast under vinterhalvåret. Förhandenvaron av konstruktionsfel, som omöjliggöra maskinernas fortsatta användning, kunde alltså i dessa fall icke ens konstateras inom sexmånadsfristen, än mind-

re kunde den utländske fabrikanten inom denna tid förmås att gå med på ett utbyte av maskinen. På grund av tullrestitutionsförordningens restriktiva bestämmelser är i dessa fall importören urståndsatt att erhålla särskild tullrestitution. Möjlighet föreligger visserligen för importören att återutföra varan för reparation i enlighet med § 9 i tulltaxeförordningen, men ett sådant förfarande förutsätter, att samma maskin efter utförseln sedermera återinföres, och den svenska köparen blir därigenom nödsakad avvara maskinen under den tid som åtgår för reparation och transport till och från leverantörens fabrik. Många gånger förorsaka dessutom dylika reparationer högre kostnader än om en helt ny produkt finge levereras; då fråga är om rena konstruktionsfel, vilka här närmast åsyftas, har felet i fråga kanske redan föranlett tillverkaren att vidtaga sådana konstruktionsändringar, att han skulle ur den löpande produktionen omedelbart kunna ställa till förfogande en ny funktionsduglig maskin. En förlängning av tidsfristen för erhållande av särskild tullrestitution från sex till tolv månader skulle enligt Handelskammarens mening vara ägnad att förebygga här angivna otillfredsställande förhållanden.

I fortsättningen erinrar handelskammaren att berörda bestämmelser icke i praxis ansetts hindra importören att prova varan. Eftersom emellertid den importerade varans användning för produktivt arbete i princip ansetts utgöra hinder för tullrestitution, vore det enligt handelskammarens mening önskvärt, om förevarande författningsbestämmelse förtydligades så att sådant nyttjande som måste anses erforderligt för fastställande av en varas kontraktsenlighet icke får utgöra hinder för restitution, även om varan därvid använts för produktivt ändamål.

Sveriges pianoförbund påpekar att fem års garanti lämnas för de flesta utländska pianofabrikat som importeras till Sverige. Icke sällan inträffade, att instrumentet försålts till kunder, som dröjer åtskilliga månader med reklamationen. Pianoförbundet anför följande.

Nyligen ha rapporterats fall där ett par instrument gått tillbaka till en tysk fabrik efter nära två år. Enligt uppgift rör det sig icke om rena undantagsfall, utan förekommer detta med jämna mellanrum hos alla större importörer. Med nuvarande tullrestitutionen har det i dessa fall blivit en dubbel tullavgift på instrumentköpet. Eftersom denna utgift måste bäras av importören eller den utländske leverantören, bli dessa mindre benägna att erkänna att garantifel föreligger än de skulle vara om det fanns möjlighet till restitution av den första tullavgiften eller eftergift av den senare. I de fall där importören respektive den utländske leverantören går med på att taga tillbaka instrumentet är instrumentet att anse som icke överensstämmande med det ingångna köpeavtalet.

Om den i författningen bestämda tidsfristen förlängdes till mer än sex månader och bestämmelsen i övrigt tolkades generöst skulle visserligen enligt förbundet tullrestitution kunna medgivas även i de nu åsyftade fallen. Förbundet anser emellertid det icke vara helt tillfredsställande med en bestämmelse, som fixerar ifrågavarande tidsfrist utan att möjlighet gives till förlängning i vissa fall. Förbundet förordar därför, att generaltullstyrelsen erhåller rätt att medgiva tullrestitution i vissa fall även då den i författningen bestämda tidsfristen överskridits. I övrigt instämmer förbundet i handelskammarens framställning.

I sin framställning den 19 november 1954 yrkar Stockholms handelskammare på sådan ändring av ifrågavarande lagrum, att det av lagtexten otvekydigt framgår, att restitution må medgivas även i sådana fall, då sökanden på begäran av leverantören utbjudit varan till försäljning i riket och detta icke skett i illojalt syfte.

Handelskammaren erinrar om att restitution i nu berörda fall icke ansåges kunna medgivas enligt den praxis som utbildats. Handelskammaren anför härvidlag följande.

Handelskammaren har uppmärksammat, att Generaltullstyrelsen alltjämt synes känna sig bunden av vissa äldre regeringsrättsutslag, vilket försvårar en i Handelskammarens mening riktig och ändamålsenlig tillämpning av restitutionsförfordningen. Det är nämligen vanligt inom affärslivet, att en köpare, vilken icke själv velat godkänna ett felaktigt varuparti, ställt sig till säljarens förfogande för att söka avsätta detta, varigenom den utländske säljaren besparas kostnader och besvär. En sådan medverkan från köparens sida borde enligt Handelskammarens mening icke betaga honom möjligheten att, därest han misslyckas med att sälja partiet, erhålla restitution vid dess återutförsel. Sådana fall borde provas individuellt med beaktande av det bakom erbjudandet liggande syftet.

Yttrandena. *Generaltullstyrelsen* förordar i sitt yttrande över handelskammarens första framställning att möjlighet tillskapas att — i likhet med vad gäller enligt 10 § tullrestitutionsförfordningen i fråga om allmän industri-, varvsindustri- och flygindustriestitution — dispensvis medgiva utsträckning av den nu gällande sexmånadersfristen, om erforderligt även utöver ett år. Sådan utsträckning synes emellertid enligt styrelsen icke böra medgivas, med mindre särskilda skäl kan åberopas för att sexmånadersfristen överskridits. Prövningen av dispensfrågan skulle enligt förslaget kunna överlåtas på generaltullstyrelsen. Styrelsen tillstyrker vidare en sådan jämkning av bestämmelsen, att viss frihet lämnas att i praxis bedöma i vad mån varans nyttjande bör anses utgöra hinder för restitution.

Styrelsen erinrar om att den ifrågavarande tidsfristen ursprungligen omfattat tre månader. Utsträckningen av tremånadersfristen till sex månader skedde 1929 i samband med tullrestitutionsförfordningens tillkomst och motiverades huvudsakligen med att bristfälligheter i en vara ofta upptäcktes först efter den kortare respittidens utgång. I övrigt anför styrelsen följande.

De av handelskammaren anförda skälen för en ytterligare utsträckning i omhandlade fall av berörda tidsfrist synas beaktansvärda. Dock torde lämpligheten av en generell sådan utsträckning kunna ifrågasättas, bland annat med hänsyn till att tullkontrollen försvåras, då mera avsevärd tid förflyter mellan en varas införsel och återutförsel. I allmänhet torde vidare enligt styrelsens erfarenhet den nu gällande sexmånadersfristen vara tillfyllest. Under åren 1950—1953 har styrelsen av omkring ettusen prövade ansökningar om särskild restitution enligt 6 § b) — vilka ansökningar med få undantag avsett varor, som befunnits icke överensstämma med ingånget köpeavtal — avslagit allenast femtiotvå ansökningar på grund av att sexmånadersfristen överskridits. I tio av de fall, då restitution icke kunnat

medgivnas, har tiden mellan införseln och återutförseln överskridit ett år. Det kan följaktligen förutsättas, att en utsträckning av tidsfristen till ett år icke skulle tillgodose alla fall, där eljest förutsättningar för tullrestitution föreligga. Av den av Sveriges Pianoförbund ingivna skriften framgår också, att för den bransch, förbundet representerar, en ettårsfrist icke alltid skulle vara tillfyllest.

Beträffande frågan i vad mån varas nyttjande skall anses som hinder för tullrestitution uttalar styrelsen följande.

Vad angår det för åtnjutande av restitution föreskrivna villkoret, att varan ej blivit här i riket nyttjad, har detsamma i praktiken ansetts icke böra utgöra hinder för medgivande av restitution i vissa fall, då fel å varan upptäckts först i samband med att varan tagits i bruk och det ej kan läggas importören till last att felet icke upptäckts tidigare. Ett visst stöd för en sådan tillämpning utgör Kungl. Maj:ts utslag den 27 maj 1942 på besvär av Bröderna Ivarsson aktiebolag (RÅ ref. nr 30). Restitution har emellertid i dylika fall förvägrats av styrelsen, om varan efter felets upptäckande nyttjats utöver vad som erfordrats för ytterligare avprovning eller, vad angår maskiner och dylika artiklar, om över huvud taget produktivt arbete annat än i mindre omfattning utförts med varan.

Restitution för varor, som på sätt ovan sagts tagits i bruk, ifrågasättes allenast i ringa omfattning. Sålunda har styrelsen under åren 1952, 1953 och första halvåret 1954 haft att pröva sammanlagt endast åtta sådana fall, varav restitution medgivits i fyra fall.

I sitt yttrande över handelskammarens framställning den 19 november 1954 föreslår generaltullstyrelsen, att berörda lagrum ändras så att restitution må kunna medgivnas även beträffande till försäljning utbjuden vara i fall då utbudandet ägt rum utan att felet i varan varit känt eller ock skett uteslutande i syfte att begränsa den kostnad och skada, som förorsakats av felet.

Styrelsen, som vid sitt yttrande fogat förslag till författningsändringar, anför bl. a. följande.

Såsom torde framgå av den remitterade framställningen avser handelskammaren, att möjlighet skulle beredas för tullrestitution vid utförsel av vara, som leverantören förklarat sig villig taga i retur på grund av varans bristande överensstämmelse med köpeavtal men som för besparing av kostnader och besvär för leverantören på dennes begäran och för hans räkning utjudits till försäljning utan att dock sådan försäljning kommit till stånd. Önskemål om en sådan författningstillämpning har i ett flertal fall kommit till uttryck i yttranden, som på styrelsens begäran avgivits av Stockholms handelskammare och andra handelskammare i riket vid inträffade likartade fall.

Frågan huruvida restitution bör kunna åtnjutas under nyssnämnda omständigheter torde närmast sammanhånga med bedömningen, huruvida i sådana fall en ur allmän näringsynpunkt olämplig konkurrens må anses därigenom bli möjliggjord, eller med andra ord i första hand beröra näringslivets egna intressen. Ur statsfinansiell synpunkt synes icke vara något att erinra mot att möjlighet till tullrestitution medgives under ifrågavarande omständigheter. För motverkande av missbruk torde dock i dessa fall jämförelsevis stränga krav böra upprätthållas beträffande tillförlitligheten av lämnade uppgifter angående de åberopade omständigheterna.

I fråga om vara, som utbjudits till försäljning utan vetskap om felet i varan, innebär ändringsförslaget endast en legalisering av hittills tillämpad tolkning av författningen. Beträffande vara, som utbjudits i syfte att begränsa uppkommen kostnad och skada, har icke i författningsförslaget medtagits det villkoret, att utbudet skall ske på leverantörens begäran. Det torde emellertid böra förutsättas, att utbudet sker först sedan leverantör och importör enats om att i syfte att undvika de med en returnering för- enade kostnaderna utbjuda varan här i riket för annat ändamål än det ursprungligen avsedda. Styrelsen förutsätter vidare, att, därest en författ- ningsändring skulle genomföras i denna del, tillämpningen kommer att ske med återhållsamhet och begränsas till fall, där bristande överensstämmelse med köpeavtalet klart ådagalagts.

Kommerskollegium har förklarat att icke något syntes vara att erinra mot bifall till handelskammarens sist ingivna framställning.

Departementschefen. Såsom av den tidigare lämnade redogörelsen fram- går kan under vissa i 6 § tullrestitutionsförordningen angivna villkor resti- tution av tull medgivas vid återutförsel av vara, som befunnits icke över- ensstämma med ingånget köpeavtal. För sådant medgivande kräves dels, att varan icke här i riket nyttjats, dels att densamma återutförts inom sex må- nader efter införseln. Då vara före utförseln utbjudits till försäljning har enligt praxis restitution ansetts kunna medgivas endast då fel i varan upp- täckts först efter det att den salubjudits.

I de föreliggande framställningarna har hemställts om vissa lättnader i villkoren för restitution. Sålunda hemställer Stockholms handelskammare att tidsfristen utsträcket från 6 till 12 månader. Sveriges pianoförbund an- sluter sig till detta förslag, men önskar därutöver att generaltullstyrelsen erhåller befogenhet att i särskilda fall bevilja ytterligare förlängning.

Den i ärendet förebragta utredningen visar att den nuvarande sexmåna- dersfristen torde vara tillräcklig för flertalet restitutionsfall. En generell ut- sträckning av tiden till 12 månader skulle troligen leda till att tiden mellan en varas införsel och återutförsel över lag förlängdes, vilket givetvis skulle vara olägligt ur kontrollsynpunkt. Å andra sidan kan man icke bortse från att i det särskilda fallet omständigheterna kunna vara sådana att veder- börande icke haft möjlighet återutföra varan inom sexmånadersfristen. För att kunna tillgodose berättigade önskemål om restitution i dessa fall bör — såsom även generaltullstyrelsen föreslagit — möjlighet öppnas att dispens- vägen erhålla förlängning av tidsfristen. Jag vill i detta sammanhang erinra om att dispensmöjligheten redan står till buds vid s. k. industrirestitution, som regleras i 2, 3 och 3a §§ restitutionsförordningen. Jag förordar sålunda att generaltullstyrelsen erhåller befogenhet att, om särskilda skäl föreligger, medgiva förlängning av sexmånadersfristen. Någon bestämd maximitid tor- de därvid icke böra angivas i författningen utan torde det få ankomma på generaltullstyrelsen att avgöra förutsättningarna för restitution från fall till fall.

De förslag i övrigt till jämkning av 6 § tullrestitutionsförordningen, som framlagts av generaltullstyrelsen och vilka i allt väsentligt torde tillgodose de i förevarande sammanhang framförda önskemålen, föranleder ingen erinran från min sida. Jag tillstyrker sålunda att det nuvarande förbudet mot att varan ej blivit här i riket nyttjad uppmjukas så att restitution skall kunna medgivas beträffande vara, som nyttjats endast i samband med provning eller under därmed jämförliga förhållanden. Vidare tillstyrker jag att hinder mot restitution ej skall föreligga beträffande till försäljning utbjuden vara, då utbudandet skett uteslutande i syfte att begränsa den kostnad och skada, som förorsakats av ett fel i varan. I samband härmed bör den i praxis redan godtagna regeln, att restitution kan medgivas i sådana fall då felet i varan upptäckts först efter det varan salubjudits och utbudandet till försäljning således skett i god tro vad angår varans beskaffenhet, direkt upptagas i författningstexten.

Viss fråga rörande dispens enligt 10 § tullrestitutionsförordningen

I förevarande sammanhang torde jag få anmäla ytterligare en fråga rörande tullrestitutionsförordningen.

Enligt 7 § tullrestitutionsförordningen ankommer det på generaltullstyrelsen att pröva fråga om rätt till bl. a. allmän industrirestitution, varvsindustrirestitution och flygindustrirestitution ävensom fastställa erforderliga villkor för rättighetens åtnjutande. I vissa frågor rörande nämnda slag av tullrestitution skall emellertid enligt 10 § beslut fattas av Konungen. Så är fallet i fråga om utsträckning av de i förordningen stadgade tidsfristerna för bevarande av restitutionsrätten. På Kungl. Maj:ts prövning beror vidare huruvida tullrestitution må medgivas jämväl i det fall, att hinder uppstått för de införda materialiernas användning och dessa på grund därav återutföres. Slutligen ankommer det på Kungl. Maj:t att medgiva restitution i det fall, att det för sökanden skulle medföra synnerlig kostnad eller olägenhet att visa, att de använda artiklarna är av utländskt ursprung, men han ådagalagt, att de till myckenhet och beskaffenhet överensstämmer med de av honom införda.

Beslut i nu nämnda ärenden meddelas av Kungl. Maj:t i statsrådet. Före avgörandet infor dras regelmässigt yttrande från generaltullstyrelsen, som verkställer erforderlig utredning och avger eget utlåtande.

Vid införandet av ifrågavarande bestämmelser utvecklades icke närmare de skäl som föranledde att prövningen i berörda ärenden lämnades åt Kungl. Maj:t. Det synes emellertid icke numera föreligga någon anledning att längre bibehålla den sålunda införda ordningen. En fast praxis har utbildats på området och några särskilda frågor av beskaffenhet att böra direkt underställas Kungl. Maj:t torde icke uppkomma i dessa ärenden. Ur tullteknisk synpunkt torde för övrigt nu avsedda medgivanden ofta vara av mindre betydelse.

Med hänsyn till angivna förhållanden synes prövningen i ifrågavarande dispensärenden kunna överföras till generaltullstyrelsen. En sådan åtgärd skulle innebära en i och för sig önskvärd rationalisering. Jag förordar sålunda att 10 § tullrestitutionsförordningen ändras i enlighet härmed. Självfallet skall den som är missnöjd med generaltullstyrelsens beslut kunna i vanlig ordning genom besvär underställa ärendet Kungl. Maj:ts prövning. Enligt nu gällande bestämmelser torde ett besvärssärende av detta slag komma att handläggas av regeringsrätten. Jag vill emellertid erinra om att frågan angående kompetensfördelningen mellan regeringsrätten och Kungl. Maj:t i statsrådet för närvarande är under utredning genom särskild utredningsman. Det kan naturligtvis ifrågasättas huruvida icke besvär i förevarande dispensärenden, där det ju många gånger är rena skälighetsfrågor, som föreligger till bedömande, borde avgöras i statsrådet. Jag förutsätter att detta spörsmål uppmärksammas vid den nu pågående utredningen.

I enlighet med vad i det föregående anförts har inom finansdepartementet upprättats förslag till *förordning om ändrad lydelse av 6 och 10 §§ förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution*. Jag hemställer, att detta författningsförslag måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Karl-Ingmar Edstrand